

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
(PEOPLE'S PARTICIPATION IN MAE KAH CANAL DEVELOPMENT AND IMPROVEMENT, MUNICIPAL AREA, CHIANGMAI PROVINCE)

ชนิกา จีงวิจิตรชน 4737809 SHEV/M

ศค.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: จิราพร จักรไพวงศ์, ศ.บ., ศค.ม., พรรณิภา บุรพาชีพ, น.บ., (เกียรตินิยมดี), น.ม., วิลาสินี โอนมะศิริ, ศค.ม., วท.ค. (เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่บริเวณริมลำน้ำแม่ข่า เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 310 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ Chi square สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แนวคำถามการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า และใช้แนวคำถามในการสนทนากลุ่มผู้นำชุมชนที่อาศัยอยู่ริมลำน้ำแม่ข่า และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่าระดับต่ำ และตัวแปรระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การใช้ประโยชน์จากลำน้ำแม่ข่า และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่ามีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สำหรับตัวแปรเพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำสาธารณะ และความตระหนักเกี่ยวกับคุณค่าของน้ำและแหล่งน้ำไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า

ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า ที่สำคัญ ได้แก่ ประชาชนไม่มีเวลาเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า อีกประการหนึ่งคือ ภาครัฐมิได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า อย่างไรก็ตาม ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่าทุกขั้นตอน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ ภาครัฐควรให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนทุกระดับวัย การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่า ตลอดจนประชาสัมพันธ์และรณรงค์เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงลำน้ำแม่ข่าให้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/การพัฒนา/ลำน้ำแม่ข่า

PEOPLE'S PARTICIPATION IN MAE KAH CANAL DEVELOPMENT AND
IMPROVEMENT, MUNICIPAL AREA, CHIANGMAI PROVINCE

CHANIKA JUNGVISITHON 4737809 SHEV/M

M.A. (ENVIRONMENTAL)

THESIS ADVISORS: JIRAPORN CHUCKPAIWONG, B.A., M.A., PANNIPA
BURAPACHEEP, LL.B., LL.M., (2nd CLASS HONS.), VILASINEE ARNOMASIRI,
M.A., Ph.D.

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the level of participation and factors related to people's participation in Mae Kah canal development and improvement. In addition, analysis of problems, obstacles, recommendations and requirements about Mae Kah canal development and improvement were done. This research was quantitative and qualitative research. For quantitative research, structural questionnaires were used to interview 310 people lived on the banks of the Mae Kah canal, municipal area, Chiangmai province. Frequencies, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Chi-square were used to analyze quantitative data. Moreover, in-depth interview and focus groups were used for gathering qualitative data reported by descriptive approach method.

The results of this study were that people's participation in Mae Kah canal development and improvement was at the low level. The factors related to people's participation at statistical significance level of 0.05 were education, occupation, income, community residing duration, status in community, community activity participation, utilization of Mae Kah canal and those who received information about Mae Kah canal development and improvement. But gender, age, family members, knowledge of public water source conservation and development, and awareness of water and water source value were not statistically related to people's participation in Mae Kah canal development and improvement.

The major problems and obstacles of people's participation in Mae Kah canal development and improvement were that people did not devote enough time to participating. Furthermore, the government did not give a chance for people's participation and give more public relations about Mae Kah canal development and improvement. However, people still want to participate in every step of Mae Kah canal development and improvement.

The recommendations for this study were that the government should provide knowledge about participation for people in every age and give a chance to people to be on the committee involved in the Mae Kah canal development and improvement. Moreover, the government should provide more public relation and campaigns about Mae Kah canal development and improvement.

KEY WORDS: PARTICIPATION/DEVELOPMENT/MAE KAH CANAL

184 pp.